

Tradus și revizuit de IER (ier.gov.ro)

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A PATRA

CAUZA MIRCEA ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 17274/13)

HOTĂRÂRE

Strasbourg

3 martie 2020

Hotărârea este definitivă. Poate suferi modificări de formă.

În cauza Mircea împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a patra), reunită într-un comitet compus din:

Faris Vehabović, *președinte*,

Iulia Antoanella Motoc,

Carlo Ranzoni, *judecători*,

și Ilse Freiwirth, *grefier adjunct de secție*,

după ce a deliberat în camera de consiliu la 11 februarie 2020,

pronunță prezenta hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea nr. 17274/13 îndreptată împotriva României, prin care un resortisant al acestui stat, domnul Armand Mircea („reclamantul”), a sesizat Curtea la 26 februarie 2013, în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”).

2. Reclamantul, care a beneficiat de asistență judiciară, a fost reprezentat de M. M. Ciulinaru, avocat în București. Guvernul român (Guvernul) a fost reprezentat de agenții săi guvernamentali, doamna S. M. Teodoroiu fiind ultima dintre ei, din cadrul Ministerului Afacerilor Externe.

3. La 13 octombrie 2015, capetele de cerere privind dreptul de acces la un avocat și dreptul de a examina martori ai acușării [art. 6 § 1 și art. 6 § 3 lit. c) și d) din Convenție] au fost comunicate Guvernului, iar cererea a fost declarată inadmisibilă pentru celelalte capete de cerere, în conformitate cu art. 54 § 3 din Regulamentul Curții.

4. Guvernul s-a opus examinării cererii de către un comitet. După examinarea acestei obiecții, Curtea a respins-o.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

5. Faptele cauzei, astfel cum au fost expuse de către părți, pot fi rezumate după cum urmează.

6. Reclamantul s-a născut în 1975 și are domiciliul în Otopeni.

7. La 13 noiembrie 2011, la ora 18.20, a fost interelat de o patrulă de poliție pe când cobora de pe o schelă instalată lângă un imobil aflat în renovare. Agenții de poliție, procedând la o percheziție corporală, au găsit asupra sa, între altele, o șurubelniță și o lamă de cutter, ceea ce i-a făcut să bănuiască că persoana în cauză a furat piese de cupru care proveneau de la mai multe aparate de aer condiționat, aparate care erau dezinstalate pentru lucrările în curs. Au mai găsit, pe acoperișul clădirii, trei aparate de aer

condiționat demontate și un sac alb ce conținea piese din cupru de la aparatele menționate. În plus, au identificat martorii D.T.C. și M.J.

A. Urmărirea penală îndreptată împotriva reclamantului

8. În aceeași zi, la ora 22.30, reclamantul a fost invitat de agenții de poliție să dea o declarație scrisă, care a fost întocmită, așa cum reiese dintr-o copie a acestui document, în absența unui avocat. În declarația sa, persoana în cauză menționa următoarele: a decis să urce pe terasa imobilului în cauză, ca să găsească deșeuri de cupru; după ce a ajuns acolo, a remarcat prezența mai multor aparate de aer condiționat dezinstalate și stivuite și le-a examinat, apoi, negăsind materialele pe care le căuta, a decis, un sfert de oră mai târziu, să părăsească locul; în timp ce cobora de pe terasă, a fost abordat de o persoană aflată la baza imobilului și care îl amenința că îl va lovi; a fost obligat să coboare la scurt timp după aceea, în momentul în care își făcuse apariția o patrulă de poliție.

9. La data de 13/14 noiembrie 2011, reclamantul a fost informat despre faptele de care era acuzat, precum și de încadrarea lor juridică, anume furt calificat. A mai fost informat cu privire la drepturile sale de a beneficia de asistența unui avocat și de a nu da declarații. A fost audiat ulterior, acesta limitându-se să neagă faptele de care era acuzat și să precizeze că nu dorea un avocat ales. I s-a desemnat un avocat din oficiu și a fost întocmit un proces-verbal. După această audiere, reclamantul a fost din nou audiat, în prezența avocatului din oficiu, dar nu a completat declarația inițială. La 14 noiembrie 2011, ora 13.17, parchetul a dispus anchetarea reclamantului, care a fost informat de aceasta.

10. Martorul D.T.C., care declarase că nu se putea deplasa la secția de poliție din cauza problemelor de sănătate, a fost audiat la domiciliu. A menționat că aflase de la un vecin, în ziua faptelor, că o persoană era pe cale să golească interiorul mai multor aparate de aer condiționat și că, după ce se deplasase la fața locului, văzuse pe schelă un bărbat, pe care l-a recunoscut ca fiind reclamantul. A precizat că mai multe furturi de piese scoase din aparatele de aer condiționat avuseseră loc după începerea lucrărilor de renovare.

11. În ceea ce privește martorul M.J., acesta a declarat că a văzut un bărbat pe terasa de la primul etaj imobilului, care golea conținutul unui aparat de aer condiționat folosind instrumente dintr-o sacoșă și punând piesele scoase astfel într-o pungă de plastic. În cursul procedurii de identificare, reclamantul nu a fost recunoscut de către acest martor ca fiind bărbatul văzut de el în ziua faptelor.

B. Citarea martorilor D.T.C. și M.J.

12. Cauza reclamantului a fost înscrisă pe rolul Judecătoriei Sectorului 1 din București, care, în perioada 20 ianuarie - 30 mai 2012, a citat martorii D.T.C și M.J. să se înfățișeze de opt ori. După cum reiese dintr-o copie a dosarului penal, acești doi martori au fost citați inițial conform procedurii obișnuite și ulterior, dată fiind absența lor, cu mandat de aducere. Ținând seama de absența lor, instanța a aplicat fiecăruia dintre acești martori o amendă de 500 lei românești [RON – aproximativ 112 euro (EUR)] pentru lipsă nejustificată.

13. Martorul D.T.C. (supra, pct. 10) a depus la dosarul penal documente medicale care atestau imposibilitatea sa de a se deplasa la instanță, confirmată la 23 aprilie 2012 de către agenții de poliție însărcinați cu executarea mandatului de aducere. La 30 aprilie 2012, acest martor a formulat o cerere de scutire de la plata amenzii judiciare, întemeindu-se pe problemele sale medicale, care, conform documentelor furnizate în sprijinul cererii, îl împiedicau să se prezinte în instanță.

14. În ceea ce privește martorul M.J. (supra, pct. 11), agenții procedurali însărcinați cu mandatul de aducere emis de judecătorie s-au prezentat fără succes, de mai multe ori, la domiciliul său. Inițial, au fost informați de vecinii acestui martor că respectivul părăsise țara pentru a se stabili în Belgia. Într-o a doua etapă, au fost anunțați de tatăl martorului că locuia în Austria. Toate aceste informații reies din procesele-verbale întocmite de agenții procedurali. Printr-o scrisoare din 25 aprilie 2012, M.J. a informat instanța că nu mai locuia pe teritoriul României din ianuarie 2012 și a solicitat scutirea de la plata amenzii judiciare care i-a fost aplicată pentru lipsă nejustificată.

15. În ședința din 9 mai 2012, judecătoria i-a scutit pe cei doi martori ai acuzării de la plata amenzii judiciare (supra, pct. 12) și a supus dezbaterilor problema eventualei aplicări a art. 327 alin. (3) din vechiul Cod de procedură penală (infra, pct. 24). Avocatul reclamantului nu s-a opus aplicării acestei dispoziții în cazul martorului M.J. (supra, pct. 11), dar a insistat ca martorul D.T.C. (supra, pct. 10) să fie audiat. Instanța a constatat că nu mai era posibilă audierea martorului M.J., deoarece nu era cunoscută data întoarcerii sale în România, și a dat citire declarației date de acesta în fața organelor de urmărire penală. În ceea ce privește pe martorul D.T.C., ținând seama de poziția reclamantului față de acesta, instanța a dispus continuarea citării acestuia.

16. La 22 mai 2012, agenții procedurali au constatat că era imposibil de executat mandatul de aducere eliberat în cazul martorului respectiv, pe motivul problemelor de ordin medical prezentate de acesta din urmă.

C. Condamnarea reclamantului

17. La ședința de judecată din 23 mai 2012, reclamantul a contestat depozițiile date de martorul D.T.C. (supra, pct. 10) și a insistat ca martorul

respectiv să fie audiat. Judecătoria a concluzionat că audierea respectivului martor nu era posibilă, date fiind constatările agenților procedurali, motivele medicale înaintate de acest martor, precum și documentele aflate la dosar pentru justificarea neînfrățării. În aplicarea Codului de procedură penală în vigoare la momentul faptelor (infra, pct. 24), instanța a dat citire depoziției date de respectivul martor și a trecut la deliberări în cauză.

18. Prin hotărârea din 30 mai 2012, judecătoria l-a condamnat pe reclamant la 3 ani și 6 luni de închisoare pentru furt. Revocând beneficiul suspendării executării pentru o pedeapsă anterioară, instanța l-a condamnat pe reclamant la o pedeapsă totală de 7 ani și 6 luni de închisoare. Pentru a se pronunța astfel, instanța a ținut seama, în principal, de depoziția reclamantului dată la 13 noiembrie 2011 ora 22.30 (din care a citat mai multe pasaje privind prezența persoanei în cauză la locul faptelor – supra, pct. 8), ca și de declarațiile lui D.T.C. (supra, pct. 10) și M.J. (supra, pct. 11). În ceea ce privește declarația lui M.J., instanța a considerat că apărarea reclamantului, conform căreia acest martor nu ar fi putut observa, din apartamentul său, situația de la locul faptelor, nu era convingătoare. Conform instanței, acest martor locuia într-un apartament situat la primul etaj al imobilului, chiar în fața locului faptelor și privise activitatea infracțională de la fereastra apartamentului său. Instanța s-a bazat, de asemenea, pe un proces-verbal întocmit în urma cercetărilor efectuate la fața locului de către poliția judiciară, care permiseseră identificarea mai multor obiecte găsite pe terasa imobilului, între care un sac de plastic alb ce conținea conducte de cupru. Înainte de a pronunța condamnarea, instanța a evidențiat faptul că aceste elemente erau coroborate cu rezultatele percheziției corporale efectuate asupra persoanei reclamantului, care a dus la identificarea mai multor obiecte găsite în posesia persoanei în cauză. Instanța a precizat că s-a aflat în imposibilitatea de a audia martorul M.J., care locuia în Austria, și martorul D.T.C., care nu a putut să se înfrățeze în instanță din cauza problemelor de sănătate.

19. Reclamantul a declarat apel împotriva acestei hotărâri în fața Curții de Apel București. Acesta a susținut, între altele, că declarația martorului D.T.C. conform căreia acesta îl văzuse pe schelă nu era credibilă, deoarece martorul respectiv le arătase polițiștilor trimiși la domiciliu său pentru a executa mandatul de aducere emis de instanță că nu se putea deplasa (supra, pct. 13). În plus, a criticat faptul că martorul M.J., care se afla în Austria, nu fusese audiat.

20. În ședința publică din 29 august 2012 ținută în fața curții de apel, reclamantul a solicitat audierea martorului D.T.C., reaudierea unuia dintre proprietarii aparatelor de aer condiționat și a administratorului imobilului, ca și audierea angajaților societății însărcinate cu lucrările de renovare care demontase aceste aparate. Prin dovezile depuse, intenționa să demonstreze că fuseseră comise furturi de piese scoase din aparatele de aer condiționat cu mult înainte de 13 noiembrie 2011, data faptelor de care era acuzat.

21. Curtea de apel a admis cererea reclamantului întrucât privea o nouă audiere a unuia dintre proprietarii aparatelor de aer condiționat și a administratorului imobilului. În ședința din 21 septembrie 2012, administratorul imobilului a fost audiat. În timpul dezbaterilor care au avut loc în această ședință, reclamantul a solicitat, printre altele, ca depozitiile martorilor D.T.C. și M.J. să fie eliminate din documentele depuse la dosar.

22. Prin hotărârea definitivă din 21 septembrie 2012, curtea de apel a confirmat hotărârea primei instanțe. Pentru a ajunge la această concluzie, a făcut trimitere la declarația reclamantului făcută la 13 noiembrie 2011 ora 22.30 (supra, pct. 8) și la declarațiile lui D.T.C. (supra, pct. 10) și M.J. (supra, pct. 11).

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

23. Prevederile relevante în speță din Codul de procedură penală, în materia dreptului la un apărător, astfel cum erau în vigoare la momentul faptelor, sunt prezentate în cauza *Blaj împotriva României* (nr. 36259/04, pct. 58-59, 8 aprilie 2014).

24. Dispozițiile relevante din Codul de procedură penală referitoare la audierea martorilor, astfel cum erau în vigoare la momentul faptelor, sunt descrise în cauza *Colac împotriva României* (nr. 26504/06, pct. 28, 10 februarie 2015).

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 6 § 1 ȘI 3 LIT. C) DIN CONVENȚIE

25. Reclamantul se plânge că condamnarea sa s-a întemeiat pe declarații făcute la puțin timp în urma interpelării sale de către poliție și fără asistența efectivă a unui avocat. Invocă în această privință o încălcare a art. 6 § 1 și 3 lit. c) din Convenție, formulat astfel în părțile sale relevante în speță:

„(1) Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] a cauzei sale, de către o instanță [...], care va hotărî [...] asupra temeiniciei oricărei acuzații penale îndreptate împotriva sa. [...]

3. Orice acuzat are, în special, dreptul:

[...]

c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer;

[...]”

A. Cu privire la admisibilitate

1. Argumentele părților

26. Guvernul invocă neepuizarea căilor de atac interne, susținând că reclamantul nu a formulat, în fața instanțelor naționale, o plângere întemeiată pe absența avocatului în momentul primei sale declarații.

27. Reclamantul răspunde că dreptul la apărare este un drept garantat de legislația națională și că le revenea organelor de urmărire penală să respecte garanțiile procedurale într-un asemenea caz (supra, pct. 23).

2. Motivarea Curții

28. Curtea subliniază că, în conformitate cu legislația națională în vigoare la momentul faptelor, la data primei sale declarații (supra, pct. 8), reclamantul, care a fost prins în flagrant delict, nu avea dreptul de a beneficia de asistența unui avocat sau de a fi informat cu privire la drepturile sale la apărare, precum dreptul de a nu da declarații, dat fiind că încă nu fusese inițiată urmărirea penală împotriva sa (supra, pct. 23). De altfel, Guvernul nu contestă că restricția în litigiu era întemeiată pe dispozițiile dreptului intern în vigoare la momentul faptelor.

29. Este oportun să se reamintească aici că o asemenea situație a fost deja analizată de Curte într-o serie de cauze române, în care persoanele care se aflau într-un caz similar ca al reclamantului au invocat, fără succes, în fața instanțelor interne, argumente întemeiate pe absența avocatului în momentul declarațiilor. În aceste cauze, Curtea a concluzionat că persoanele respective nu aveau dreptul de a beneficia de asistența unui avocat sau de a fi informate cu privire la dreptul lor la apărare, având în vedere că nu fusese declanșată urmărirea penală împotriva acestora [*Minculescu împotriva României* (dec.), nr. 7993/05, pct. 28, 74 și 82, 13 noiembrie 2012, *Argintaru împotriva României* (dec.), nr. 26622/09, pct. 25, 8 ianuarie 2013, *Blaj împotriva României*, nr. 36259/04, pct. 91, 8 aprilie 2014].

30. În aceste condiții, Curtea nu poate reproșa reclamantului că nu a formulat, în fața instanțelor naționale, problema absenței avocatului la momentul primei sale declarații și respinge excepțiile ridicate de Guvern cu acest titlu.

31. Constatând că acest capăt de cerere nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 35 § 3 lit. a) din Convenție și că nu prezintă de altfel niciun alt motiv de inadmisibilitate, Curtea îl declară admisibil.

B. Cu privire la fond

32. Curtea face trimitere la principiile generale în privința dreptului de a beneficia de un avocat, reafirmate de aceasta de mai multe ori [*Salduz împotriva Turciei* (MC), nr. 36391/02, pct. 50-55, CEDO 2008, *Ibrahim și alții împotriva Regatului Unit* (MC), nr. 50541/08, 50571/08, 50573/08 și 40351/09, pct. 255-274, 13 septembrie 2016 și *Simeonovi împotriva*

Bulgariiei (MC), nr. 21980/04, pct. 112-120, 12 mai 2017 (extrase)] și reamintite în cauza *Beuze împotriva Belgiei* [(MC), nr. 71409/10, pct. 119-150, 9 noiembrie 2018].

33. În speță, în primul rând, Curtea constată că niciun element din dosar nu indică faptul că reclamantul fusese informat la data primei sale declarații (supra, pct. 8) despre dreptul de a fi asistat de un avocat sau că reclamantul ar fi renunțat să se prevaleze de acesta (a se vedea, în acest sens, *Ahmet Engin Şatur împotriva Turciei*, nr. 17879/04, pct. 54, 1 decembrie 2009 și, *a contrario*, *Diriöz împotriva Turciei*, nr. 38560/04, pct. 33-35, 31 mai 2012).

34. Curtea ia act de argumentul Guvernului, care susține că prima declarație a reclamantului era necesară în sensul analizării oportunității de a începe urmărirea penală. De asemenea, ia act de poziția reclamantului, care, în timpul observațiilor sale, a subliniat valoarea probatorie acordată declarației sale inițiale de instanțele interne și care consideră că, în principal, verdictul privind vinovăția sa a fost întemeiat pe această dovadă.

35. Curtea reamintește că restricționarea cu aplicare generală și obligatorie a accesului la asistență juridică, cu originea în lege, nu poate să scutească autoritățile naționale de a efectua o evaluare individuală și circumstanțiată a eventualelor „motive imperative“ care justificau respectiva restricționare (*Beuze*, citată anterior, pct. 142). Or, în speță, Curtea nu poate identifica niciun motiv imperativ (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Simeonovi*, citată anterior, pct. 130).

36. Absența motivelor imperative nu duce, totuși, în sine la încălcarea art. 6 din Convenție. Cu toate acestea, în lipsa unor motive imperative pentru restrângerea asistenței judiciare, Curtea trebuie să evalueze caracterul echitabil al procesului printr-un control foarte strict. Incapacitatea guvernului pârât de a stabili existența unor motive imperative are o pondere mare în balanță atunci când este vorba despre evaluarea caracterului echitabil al procesului în general și poate înclina balanța în favoarea constatării încălcării art. 6 § 1 și 3 lit. c). În acest caz, revine guvernului pârât să explice în mod convingător de ce, în mod excepțional și având în vedere circumstanțele specifice ale cauzei, restricționarea accesului la asistență juridică nu a încălcat în mod iremediabil caracterul echitabil în general al procesului (*Ibrahim și alții*, citată anterior, pct. 262 și 264).

37. Examinând, în măsura în care sunt relevanți în speță, diferiții factori rezultați din jurisprudența sa, Curtea nu a identificat niciun element care să arate o vulnerabilitate deosebită a reclamantului sau o anumită constrângere exercitată asupra sa pe durata arestării preventive. Consideră, de asemenea, că argumente de interes public au justificat urmărirea penală a reclamantului, având ca obiect furtul (supra, pct. 8 și 9).

38. Cu privire la natura declarației în litigiu, Curtea observă că, deși aceasta nu era în mod clar autoincriminatorie și deși nu a fost retractată, nu este mai puțin adevărat că reclamantul a dat în fața anchetatorilor o declarație circumstanțiată, importantă, prin care recunoștea că se aflase la locul faptei

cu scopul de a recupera componente din cupru de la aparatele de aer condiționat (supra, pct. 8). Privitor la folosirea probelor de către instanțele interne, având în vedere constatările făcute de acestea (supra, pct. 18 și 22), Curtea consideră că respectiva declarație face parte integrantă din probele pe care se întemeia condamnarea reclamantului pentru capătul de acuzare reținut împotriva sa (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beuze*, citată anterior, pct. 186) și că a afectat vădit poziția persoanei în cauză în mod substanțial în procedură (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Olivieri împotriva Franței*, nr. 62313/12, pct. 37, 11 iulie 2019).

39. În plus, Curtea consideră că argumentele prezentate de Guvern, conform cărora condamnarea reclamantului se baza pe mai multe probe, altele decât prima sa declarație, nu reușesc să influențeze concluzia acesteia cu privire la respectarea caracterului echitabil al procedurii în ansamblul său, din motivele indicate mai jos.

40. Curtea observă că condamnarea reclamantului se întemeia și pe procesul-verbal întocmit în urma cercetărilor efectuate la fața locului (supra, pct. 18), care corobora, potrivit instanțelor interne, declarațiile martorilor D.T.C. și M.J. (supra, pct. 10 și 11), pe care reclamantul nu a putut să-i interogheze sau să solicite audierea lor pe durata procedurii (a se vedea, *a contrario* și *mutatis mutandis*, *Bloise împotriva Franței*, nr. 30828/13, pct. 58, 11 iulie 2019, unde instanțele naționale au asigurat întemeierea condamnării exclusiv prin alte elemente decât afirmațiile reclamantului în timpul arestării preventive). Făcând trimitere la principiile generale în privința dreptului de a examina martorii acuzării [*Schatschaschwili împotriva Germaniei* (MC), nr. 9154/10, pct. 100-109, CEDO 2015], Curtea reține că, dacă neprezentarea martorului D.T.C. era justificată, potrivit instanțelor interne, prin motive de natură medicală (supra, pct. 17), motivele avansate de aceleași autorități pentru a justifica absența martorului M.J. (supra, pct. 15) nu par să arate că autoritățile au depus toate eforturile la care ne-am putea aștepta în mod rezonabil din partea lor pentru a asigura înfățișarea martorului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Ben Moumen împotriva Italiei*, nr. 3977/13, pct. 45-51, 23 iunie 2016). Rezultă într-adevăr că, în ciuda prezenței sale pe teritoriul unui alt stat, autoritățile române au continuat să convoace acest martor să se înfățișeze prin procedura comunicării la adresa acestuia din România (supra, pct. 14; a se vedea, *mutatis mutandis*, *Colac împotriva României*, nr. 26504/06, pct. 49-50, 10 februarie 2015 și, *a contrario*, *Tseber împotriva Republicii Cehe*, nr. 46203/08, pct. 50-52, 22 noiembrie 2012).

41. Curtea observă, de asemenea, că simplul fapt că avocatul reclamantului nu s-a opus lecturii declarației martorului M.J. (supra, pct. 15) nu poate să schimbe constatarea sa de la punctul precedent, ținând seama, în special, de poziția reclamantului, care ulterior criticase, în cadrul apelului său, neînfațișarea acestui martor (supra, pct. 19).

42. Având în vedere cele de mai sus, Curtea apreciază că Guvernul nu a explicat în mod convingător de ce, în mod excepțional și având în vedere circumstanțele specifice ale cauzei, restricționarea accesului la asistență juridică nu încălcat în mod iremediabil caracterul echitabil în general al procesului (a se vedea jurisprudența citată supra, pct. 36). În opinia Curții, procedura penală împotriva reclamantului, în ansamblul său, nu a permis remedierea deficienței procedurale apărute în faza pre-proces, care se referă în special la dreptul de a beneficia de prezența fizică a unui avocat pe durata declarației date de reclamant la 13 noiembrie 2011 la ora 22.30 și a notificării dreptului de a păstra tăcerea [a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beuze* citată anterior, pct. 193-194 și *K.C. împotriva României* (Comitet), nr. 45060, pct. 41-48, 30 octombrie 2018].

43. În consecință, au fost încălcate art. 6 § 1 și 3 lit. c) din Convenție.

II. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ART. 6 § 1 ȘI 3 LIT. D) DIN CONVENȚIE

44. Reclamantul se plânge că a fost condamnat pe baza declarațiilor date de martorii D.T.C. și M.J. în cursul urmăririi penale fără a fi avut ocazia de a examina respectivii martori. În acest sens, denunță încălcarea art. 6 § 1 și 3 lit. d) din Convenție.

45. Ținând seama de constatarea sa cu acest titlu în analiza din perspectiva art. 6 § 1 și 3 lit. c) din Convenție (supra, pct. 40-41), Curtea apreciază că acest capăt de cerere trebuie să fie considerat admisibil, dar că nu este necesar să examineze dacă în prezenta cauză a existat o încălcare a dispoziției invocate (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Harun Gürbüz împotriva Turciei*, nr. 68556/10, pct. 88-89, 30 iulie 2019).

III. CU PRIVIRE LA APLICAREA ART. 41 DIN CONVENȚIE

46. Art. 41 din Convenție prevede:

„În cazul în care Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.”

A. Prejudiciu

47. Reclamantul pretinde un milion euro (EUR) pentru prejudiciul moral suferit din cauza stresului pe care l-ar fi suferit ca urmare a condamnării pentru un furt.

48. Guvernul consideră că suma solicitată de reclamant este excesivă, că are un caracter speculativ și că nu are nicio legătură cu încălcările pretinse. În opinia Guvernului, constatarea încălcării ar fi suficientă deoarece ar permite persoanei în cauză să redeschidă procedura la nivel intern.

49. După cum a subliniat Curtea în repetate rânduri, constatarea unei încălcări a art. 6 § 1 și 3 lit. c) din Convenție nu permite concluzia că reclamantul a fost condamnat pe nedrept, și este imposibil să se speculeze cu privire la ceea ce s-ar fi putut produce dacă încălcarea n-ar fi existat (*Beuze*, citată anterior, pct. 199). În circumstanțele cauzei, Curtea consideră că însăși constatarea încălcării este suficientă pentru a compensa prejudiciul moral suferit de reclamant.

50. În cele din urmă, aceasta subliniază că, în cazul în care o persoană, ca în speță, a fost condamnată în urma unei proceduri viciate de încălcări ale cerințelor art. 6 din Convenție, un nou proces sau o redeschidere a procedurii, la cererea persoanei în cauză, reprezintă, în principiu, un mijloc adecvat de reparare a încălcării constatate [*Gençel împotriva Turciei*, nr. 53431/99, pct. 27, 23 octombrie 2003 și *Moreira Ferreira împotriva Portugaliei* (nr. 2) (MC), nr. 19867/12, pct. 48-50, 11 iulie 2017]. În această privință, observă că art. 465 din noul Cod de procedură penală, intrat în vigoare la 1 februarie 2014, permite revizuirea unui proces pe plan intern în cazul în care Curtea a constatat încălcarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale unui reclamant (*Ovidiu Cristian Stoica împotriva României*, nr. 55116/12, pct. 52-53, 24 aprilie 2018).

B. Cheltuieli de judecată

51. Reclamantul solicită și rambursarea cheltuielilor cu avocatul, într-un quantum pe care îl lasă la aprecierea Curții, fără a prezenta niciun document justificativ în sprijinul cererii.

52. Guvernul se opune acordării oricărei sume cu acest titlu.

53. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor de judecată decât în măsura în care se stabilește caracterul real, necesar și rezonabil al quantumului acestora [*Iatridis împotriva Greciei* (reparație echitabilă) (MC), nr. 31107/96, pct. 54, CEDO 2000-XI].

54. În speță, ținând seama de absența documentelor justificative, Curtea respinge cererea prezentată pentru cheltuielile de judecată (*Ocak împotriva Turciei*, nr. 33675/04, pct. 24, 19 martie 2019).

C. Dobânzi moratorii

55. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE, ÎN UNANIMITATE, CURTEA

1. *Declară* cererea admisibilă;

HOTĂRÂREA MIRCEA ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

2. *Hotărăște* că a fost încălcat art. 6 § 1 și 3 lit. c) din Convenție;
3. *Hotărăște* că nu este necesar să examineze dacă a fost încălcat art. 6 § 1 și 3 lit. d) din Convenție;
4. *Hotărăște* că în sine constatarea unei încălcări oferă un nivel suficient de satisfacție pentru prejudiciul moral suferit de solicitant;
5. *Respinge* cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris la 3 martie 2020 în temeiul art. 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

Ilse Freiwirth
Grefier adjunct

Faris Vehabović
Președinte